

č.j.: HSHMP 41602 /2020
V Praze dne 10. 7. 2020

MIMOŘÁDNÉ OPATŘENÍ č. 3/2020 **Hygienické stanice hlavního města Prahy**

Hygienická stanice hlavního města Prahy jako věcně i místně příslušný správní úřad podle § 85 odst. 1 a 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 258/2000 Sb.“), ve smyslu § 82 odst. 2 písm. m) ve spojení s § 69 odst. 1 písm. i) a odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb. k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2

nařizuje **mimořádné opatření při epidemii**

spočívající **s účinností ode dne vyhlášení do odvolání** tohoto mimořádného opatření na území hlavního města Prahy

- 1. V zákazu pohybu a pobytu osob bez ochranných prostředků dýchacích cest (nos, ústa) jako je respirátor, rouška, ústenka, šátek, šál nebo jiné prostředky, které brání šíření kapének, a to:**
  - a) v prostředcích podzemní dráhy – metra a jeho prostorech přístupných cestujícím
  - b) při účasti na hromadné akci nad 100 osob akci ve vnitřních prostorech, jestliže se daná osoba nachází méně než 1,5 metru od jiné osoby, nejedná-li se o členy domácnosti.

- 2. Zákaz podle bodu 1 se nevztahuje na:**
  - a) děti do dvou let věku,
  - b) děti v mateřské škole při pobytu v mateřské škole nebo v dětské skupině
  - c) osoby s poruchou intelektu, kognitivní poruchou či závažnou alterací duševního stavu, jejichž mentální schopnosti či aktuální duševní stav neumožňují dodržování tohoto zákazu,
  - d) na schůze, zasedání a podobné akce ústavních orgánů, orgánů veřejné moci, soudů a jiných veřejných osob, které se konají na základě zákona,
  - e) na shromáždění konaná podle zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů,
  - f) na osoby při akademickém obřadu, které jsou promovány a dále na akademické pracovníky při promoci, a to po dobu nezbytně nutnou.

Čl. I **Odůvodnění:**

Obecně lze uvést, že epidemie je zvýšený výskyt nemoci, který je geograficky a časově omezen. To znamená, že výskyt infekčního onemocnění dosahuje vyšších hodnot v daném místě a čase, než je v místě a čase obvyklé. Šíření infekčního agens v populaci je nejzávažnější u infekcí s mezilidským přenosem. Šíření nemoci vzdušnou cestou, pomocí kapének obsahujících infekční agens, které se dostávají do okolí nemocného při mluvení, dýchání, kašlání a kýchání patří mezi nejhůře ovlivnitelný přenos nákazy. Každé šíření infekčního agens má tři základní články: zdroj nákazy, tj. infikovaný člověk nebo zvíře, cesta

přenosu v tomto případě vzdušná cesta do 2 metrů vzdálenosti a vnímavý jedinec což je člověk, který onemocnění dosud neprodělal ani proti němu nebyl očkovan.

V souvislosti s probíhající pandemií onemocnění koronavirem SARS-CoV-2 a dosud přijatými opatřeními k odvracení jejich bezprostředních dopadů na zdraví obyvatel se ukazuje, že mezi nejdůležitější nástroje, jak ovlivnit vzniklou epidemii a zastavit její nekontrolovatelné šíření, je ovlivnit jednotlivé výše uvedené články epidemického procesu. Zdroj nákazy tedy člověka vylučujícího virus lze izolovat a léčit, proto je nastavena „Chytrá karanténa 2.0“ v rámci které jsou všichni, kdo byli v kontaktu s osobou, u které byl virus zachycen do 5.dne od kontaktu vyšetřeni, aby mohlo dojít k časné izolaci všech infikovaných osob. Cestu přenosu lze přerušit používáním ochranných prostředků dýchacích cest, kdy v ČR použita opatření tj. povinnost nosit roušky vedla k výraznému snížení přenosu onemocnění a ochránila vnímavé jedince. Specifickou ochranou je očkování, které v souvislosti s pandemií onemocnění koronavirem SARS-CoV-2 však dosud není k dispozici.

Na území hl. města Prahy bylo v průběhu měsíce června bylo 348 hlášených onemocnění, nemocnost v hl. městě je nejvyšší v rámci celé ČR. Celkem od začátku pandemie Praha eviduje 2 382 onemocnění koronavirem SARS-CoV-2 (k 28. 6. 2020) celková hlášená nemocnost k 28.6. na území Prahy činí 2 383 onemocnění což je nemocnost 182,1/100 000 obyvatel.

Cesty, jak zabránit možnému přenosu této infekce při dosavadní absenci očkovací látky jsou pouze v omezení možného šíření viru všude tam, kde nelze dodržet optimální vzdálenost 2 metrů mezi jednotlivci. Cílem mimořádného opatření je omezit možnost přenosu nákazy při použití Městské hromadné dopravy (dále jen „MHD“), vždy je však třeba hodnotit efekt přijatých opatření v celém rozsahu. Optimální by bylo používat ochranu dýchacích cest ve veškeré MHD, klimatické podmínky letního období a absence účinné klimatizace dopravních prostředků MHD (tramvají a autobusů) však neumožňuje jejich plné využití. Metro v Praze přepraví aktuálně denně přibližně půl milionu cestujících a na provozu MHD se podílí téměř 40%. Dostatečně funkční vzduchotechnika metra umožňuje bez omezení vyžadovat používání ochrany dýchacích cest v tomto prostředku MHD a tím zabránit možnému přenosu nákazy zejména v dopravní špičce, kdy není možné dodržet bezpečnou vzdálenost mezi cestujícími. Naopak absence vzduchotechniky u téměř poloviny ostatních prostředků MHD tj. tramvají a autobusů neumožňuje vyžadovat toto ochranné opatření i tam. Obavy cestujících z možných nevolností a kolapsů při používání ochrany dýchacích cest v těchto neklimatizovaných dopravních prostředcích při letních teplotách jsou reálné. Z těchto důvodů Hygienická stanice hl. města Prahy rozhodla jak výše uvedeno. Rozhodnutí bylo vedeno obavami o zdraví cestujících při vysokých letních teplotách, kdy ochrana dýchacích cest by mohla přivodit kolaps a následný úraz. Připomínám, že virus se na území hl. města stále vyskytuje. Rizikový je průběh onemocnění vyžadující hospitalizaci ve zdravotnickém zařízení, hospitalizace se dosud týkala přibližně 15% nemocných osob. Riziko hospitalizace je vyšší zejména pro osoby s přidruženými nemocemi jako je hypertenze, diabetes, onemocnění dýchacích cest, kardiovaskulární nemoci, obezita. Všem výše uvedeným osobám se doporučuje využít každého klimaticky vhodného období a použít ochranu dýchacích cest všude tam kde je to možné.

S ohledem na výše uvedené principy vedoucí k zamezení či eliminaci onemocnění COVID-19 je též na místě omezit možný přenos nákazy při pořádání veřejných akcí ve vnitřních prostorách budov. Během epidemie totiž patří mezi základní protiepidemická opatření přerušení cesty přenosu nákazy v populaci. Největší význam má toto opatření u nálezů přenášených vzdušnou cestou nebo přímým kontaktem. Omezení pohybu a shromažďování se ukázaly jako efektivní nástroj kontroly epidemie COVID-19, pokud je přijat co nejdříve po vypuknutí epidemie.

Cílem mimořádného opatření stále zůstává snaha provést kroky nezbytné ke zpomalení šíření nemoci COVID-19, zploštit křivku počtu osob nakažených koronavirem SARS-CoV-2, který způsobuje respirační onemocnění COVID-19, v ČR, a tím předejít přetížení až zhroutil zdravotního systému tak, jak k tomu došlo či dochází v zemích, v nichž nebyla včas přijata odpovídající opatření (tj. čínský Wu-chan, v Itálii, Španělsko, Francie, Velká Británie, části USA, zejména New Yorku). Zploštění křivky počtu osob nakažených koronavirem SARS-CoV-2 má za cíl docílit tyto zásadní pozitivní efekty:

- Zabránit přeplnění kapacity nemocnic. To má umožnit jak zachování nezbytné zdravotní péče ve vztahu k pacientům, kteří nejsou nakaženi koronavirem SARS-CoV-2, tak ve vztahu k pacientům s onemocněním COVID-19, kteří potřebují hospitalizaci.
- Zabránit explozivnímu rozšíření onemocnění COVID-19, při němž by ve zvýšené míře docházelo k šíření agresivnějších typů koronaviru SARS-CoV-2 a k vyšším koncentracím koronaviru SARS-CoV-2 v těle. Vyšší koncentrace koronaviru SARS-CoV-2 v těle a přítomnost jeho agresivnějších typů přitom při zohlednění současných vědeckých poznatků vede k většímu rozsahu zdravotních komplikací nakažených osob a k vyšší smrtelnosti.

Pokud by nebyla realizována žádná mimořádná opatření, nelze s ohledem na shora uvedené skutečnosti důvodně vyloučit, že by celkový počet nakažených v Praze mohl dosáhnout desítky tisíc osob, přičemž u stovek až tisíců osob by nemoc mohla vyžadovat hospitalizaci (kdy nezanedbatelný počet hospitalizovaných může dle stávajících poznatků vyžadovat i náročnou intenzivní péči). Za oběť nákazy by tak mohly padnout až tisíce osob. Takové počty by zdravotnický systém ČR (a ostatně ani zdravotnický systém žádného jiného státu) nezvládl.

Obdobná opatření, jaká jsou přijata v České republice, byla a jsou postupně přijímána i vládami jiných států přestože některé země z počátku zvolily méně přísná opatření. Postupem času se ovšem ukázalo, že taková méně přísná opatření prakticky téměř nikdy nefungují a dopad na obyvatelstvo je v takových případech horší než jejich okamžité zavedení. Počáteční mírnější přístup vede k explozivnímu rozšíření nemoci COVID-19 (viz příklady Švédska, Nizozemska, Španělska, Itálie, Velké Británie a USA) a ke ztrátám na životech v jednotlivých zemích v řádu tisíců až desetitisíců, ale nakonec vede ke stejně přísným, nebo ještě přísnějším opatřením, než byl zvolen v ČR. Vláda Velké Británie teprve nyní zavádí používání ochrany dýchacích cest v dopravě.

Promoce je slavnostní společenskou událostí veřejné povahy, které se zúčastňují na jedné straně ti lidé, kterým je titul udělován a kteří mají být promováni, na druhé straně pověřený promotor (obvykle profesor), který promoci zahajuje a předává studentům diplomy, dále rektor nebo prorektor, děkan nebo proděkan a pedel příslušné vysoké školy, resp. fakulty, a konečně veřejnost – zpravidla příbuzní a známí promovaných osob. Po projevech rektora a děkana promotor čte promoční slib a studenti se k němu jednotlivě přihlašují, zpravidla si přebírají doklad o ukončeném vzdělání a z této události jsou pořizovány fotografie. Vzhledem ke slavnostní (obřadní) povaze konané události se zákaz nevztahuje na osoby při akademickém obřadu, které jsou promovány a dále na akademické pracovníky při promoci, a to však pouze po dobu nezbytně nutnou.

Možné náhlé uvolnění přijatých opatření by mohlo mít nedozírné následky a v krajním případě vést až k úplnému zmaření příznivých výsledků, které byly v boji s onemocněním COVID-19 v České republice a současně i v Praze dosud dosaženy. Lze předpokládat, že v podzimním období bude opět nezbytné přijmout používání ochranných prostředků dýchacích cest ve veškeré MHD v Praze.

**Čl. II
Účinnost**

Podle ustanovení § 85 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb., nabývá toto mimořádné opatření účinnosti dnem vyhlášení, tj. prvním dnem jeho vyvěšení na úřední desce Hygienické stanice hlavního města Prahy.

**Čl. III
Poučení**

Podle ust. § 85 odst. 4 zákona č. 258/2000 Sb., je povinno hlavní město Praha toto nařízení uveřejnit na úředních deskách ve všech jejích městských částech.

MUDr. Zdeňka Jágrová
ředitelka
Hygienické stanice hlavního města Prahy

v z. MUDr. Zdeňka Shumová
ředitelka sekce ochrany a podpory veřejného zdraví

10. 07. 2020

Vyvěšeno na úřední desce dne:
Svěšeno z úřední desky: